

Vår politikk

– Ein modell for god utdanning

Bakgrunn – kvifor jobbar UDF med dette?

- Mange aktørar meiner noko om kva som er kvalitet i utdanninga
  - Profesjonsstemma er viktig!
- Styring utfordrar profesjonens handlingsrom
  - Standardisering, testing, rangering, dokumentasjonskrav
  - Eit snevert syn på kvalitet
- Vere ei motvekt og kunne svare på ekstern kritikk
- Utdanningsforbundet konkretiserer i liten grad kva som er alternativ til ekstern kontroll?
- Vi treng eit felles språk, ei tydelegare stemme og ein betre argumentasjon

Historikk – om kvalitet i utdanninga

- Frå **profesjonsbevissthet** (2003)
- Til **kjenneteikn på kvalitet i profesjonen sitt arbeid** (2012)
  - Ei rettesnor for yrkesutøving og medverke til kvalitetssikring
  - Strukturkvalitet, Prosesskvalitet, Resultatkvalitet (2013)
  - Kva kompetanseområder er sentrale for god yrkesutøving? (2014)

Temanotat 3/2012

Kvalitetsbegrepet i norsk utdanning. Hva dreier det seg egentlig om?

Et temanotat i en serie om styring og kvalitet

Omgrepet kvalitet – hvorfor er det så viktig?

- Er med på å definere kva som er ein god barnehage og skule
- Gjev retning på kva endringar som er ønska/kva tiltak som bli iverksett
- Påverkar dei som skal utføre arbeidet i barnehagar og skular
- Andre element kan lett komme i skuggen og blir ikkje oppfatta som like viktige
- Påverkar den offentlige debatten om skule og barnehage

Vi Utdanner Norge 2016-2019

• «I arbeidet for kvalitet og profesjonsutvikling skal vi **utvikle en helhetlig politikk for kvalitet i utdanningen** som tydeliggjør vår kvalitetsforståelse, hva som er pedagogisk forsvarlig, og vise sammenhengen mellom rammevilkårene, det pedagogiske arbeidet og barnehagebarn og elevers læring, utvikling og dannings».

Satsingsområde i strategisk plan 2016:

«Vi skal tydeleggjere vår forståing av kvalitet i utdanning. Betydinga av etisk forsvarleg praksis inngår som ein viktig del av dette»

Vi Utdanner Norge 2020-2023

- «Utdanningsforbundet skal **føre an i debatten om hva som er god utdanning**. Vi skal løfte fram og forsvare det brede samfunnsmandatet, og vise bredden, dybden og sammenhengen i fag og kunnskapsområder»
- «Vi skal **peke på sammenhengen mellom rammevilkår og god utdanning** av barn, unge og voksne»
- «Et godt system for vurdering og **et kvalitetsbegrep for barnehage og skole må omfatte hele bredden i samfunnsmandatet** og læreplanverket, støtte opp under profesjonens arbeid og ha legitimitet hos ledere og lærere»
- «Vi vil gjøre profesjonen bedre rustet til **å delta i profesjonsfaglige diskusjoner og utviklingsarbeid på arbeidsplassene**, og til dialog med lokale og nasjonale utdanningsmyndigheter» (:12)

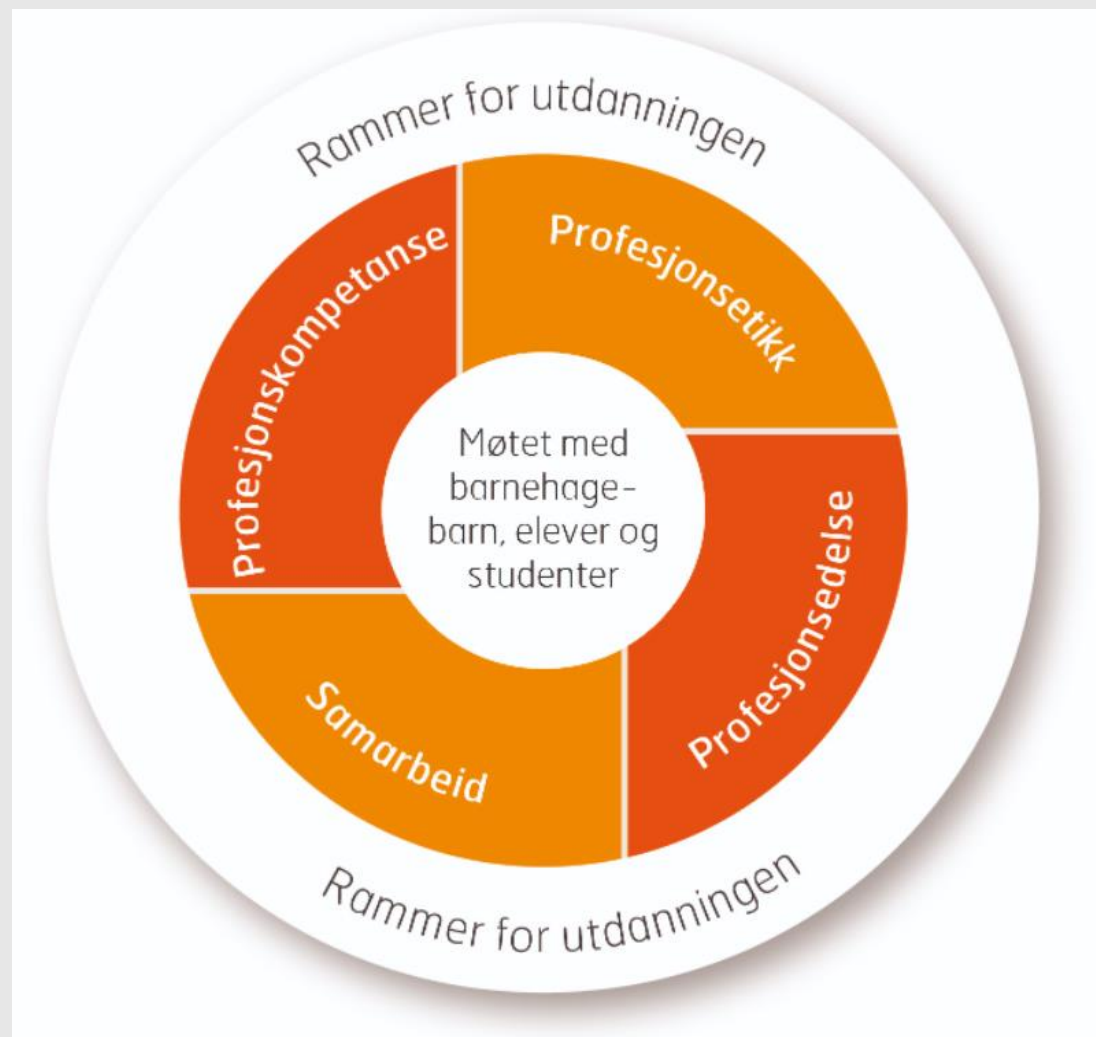

Vegval: Korleis skal UDF jobbe vidare med dette?

At vi skal integrere dette arbeidet med tydeleggjering av god utdanning inn i alle relevante pågåande politiske prosessar

- **Å bygge vidare på og tydeleggjere eksisterande politikk, og ein modell for god utdanning**
- **Å utvikle nettressursar**
  - Skape eit godt grunnlag for diskusjon, refleksjon og argumentasjon

Grunnelement for utvikling av god utdanning

- **Tydeleggjere sammenhengen mellom våre politikkområde**
- **Profesjonalisering innanfrå?**
- **Nyansere kvalitetsomgrepet**
- **Felles språk?**

Møte med barnehageborn, elevar og studentar

- God utdanning startar med relasjonane
  - Desse møtene dannar grunnlaget for alt som skal skje under utdanningsløpet
- Gode relasjonar bidreg til leik, læring, utvikling og danning, og er eit grunnlag for å delta i, og utvikle fellesskapet og samfunnet

Utdanningsforbundet meiner at utdanningssektoren treng ei brei og heilskapleg tilnærming til kvalitet i utdanninga, som tek inn over seg kompleksiteten i arbeidet til lærarar, leiarar og støttesystem – som også er nedfelt i formålsparagrafane

Profesjonsetikk

- Lærarprofesjonen sin lojalitet ligg hos barnehageborna og elavane
- Profesjonelle val blir bygd på lærarprofesjonens grunnleggande verdiar, kunnskap og erfaringar
- Barn, unge og vaksne treng lærarar og leiarar som diskuterer og kastar lys over faglege og etiske spørsmål
- Kva som er etisk forsvarleg praksis må bli diskutert kontinuerleg
- **Lærarprofesjonens etiske plattform** er ei forpliktande støtte i dette arbeidet.

Profesjonsleiing

- Leiarar spelar ei **nøkkelrolle** i utvikling av utdanninga, og jobbar etter same formål og samfunnsmandat som lærarane.
- Det er difor vesentleg at leiarar har **tid og kompetanse** til å utøve pedagogisk, så vel som administrativ leiing.
- God profesjonsleiing føreset leiarar som er **tett på arbeidet** med å gje barn, unge og vaksne ei likeverdig utdanning.
- Lærarar og tilsette i støttesystemet treng leiarar som rettleier og stiller krav til det faglege arbeidet, som **legg til rette for relevant kompetanseutvikling**, og **bygger sterke profesjonsfellesskap**

Profesjonskompetanse

- Lærarane sin profesjonskompetanse er avgjerande for eit **mangfaldig og inkluderande utdanningstilbod**
- Profesjonskompetanse består av **fagleg, pedagogisk og didaktisk kunnskap og erfaring**
- Like viktig er **kjennskap til barne- og elevgruppa, kontekst og ulike kulturar**
- **Lærarutdanningane** legg eit viktig grunnlag
- Profesjonen si deltaking i rettleiing, etter- og vidareutdanning og forskning- og utviklingsarbeid bidreg til **oppdatert og relevant kompetanse, og kritisk refleksjon over praksis**

Samarbeid om utdanning

- Profesjonsfellesskapet, med lærarar, leiarar, lærarutdannarar og støttesystem utgjer **laget rundt barnehagebarnet, eleven og studenten**
- Solide **faglege og pedagogiske nettverk** innanfor og på tvers av ulike arbeidsplassar styrkjer samarbeidet, og bidreg til **gode overgangar** mellom ulike utdanningsnivå
- **Samhandling, medverknad og medbestemming** er naudsynt på alle nivå i utdanninga
- God utdanning føreset kollegasamarbeid, samarbeid med tillitsvalte, støttesystem, lærarutdanningane, føresette, arbeidslivet, lokalsamfunnet og myndigheitene

Rammer for utdanninga

- Lærarprofesjonen sitt samfunnsmandat, formulert i skulen og barnehagen sine formålsparagrafar, er verdibasert og seier kva samfunnet vil med utdanninga
- I tillegg til lover og forskrifter er det mange andre rammevilkår, både politiske og økonomiske, som er sentrale for å kunne skape trygge oppvekst- og læringsmiljø
- God utdanning krev ein lærarprofesjon som har **kompetanse, tid og handlingsrom** til å vere godt førebudd og til å utøve **profesjonelt skjønn**
- Rammene for utdanninga har betydning for det pedagogiske arbeidet, og barnehagebarn, elevar og studentar si læring, utvikling og danning

Til refleksjon og diskusjon

- Gir dette eit godt bilete av Utdanningsforbundet sitt syn på god utdanning?
- Er det noko som manglar eller treng tydeleggjering?